

OBEC Štvrtek na Ostrove
Obecný úrad 930 40 Štvrtek na Ostrove č. 454

Všeobecne záväzné nariadenie
obce Štvrtek na Ostrove
č. 5/2005

POVODŇOVÝ PLÁN ZÁCHRANNÝCH PRÁČ OBCE

V Štvrtku na Ostrove, november 2005

Obecné zastupiteľstvo obce Štvrtok na Ostrove v súlade so zákonom č. 666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami a vyhláškou MŽP SR č. 384/2005 Z.z. v jej §2, ods. 1, písm. b), vydáva toto
Všeobecne záväzné nariadenie obce Horné Srnie

č. 5/2005

Povodňový plán záchranných prác obce.

Článok I.

Úvodné ustanovenia

§ 1

Vymedzenie základných pojmov

1. Povodňou je
 - a) prechodné výrazné zvýšenie hladiny vodného toku, pri ktorom bezprostredne hrozí vyliatie vody z koryta vodného toku alebo sa voda z koryta vodného toku už vylieva,
 - b) stav, pri ktorom je dočasne zamedzený prirodzený odtok vody zo zrážok do recipienta a dochádza k zaplaveniu územia vnútornými vodami,
 - c) stav, pri ktorom z dôvodu odchodu ľadov, vzniku ľadových zátarás, ľadovej zápchy a iných prekážok v koryte vodného toku hrozí vyliatie vody z koryta vodného toku alebo sa voda z koryta vodného toku už vylieva,
 - d) stav, pri ktorom z dôvodu extrémnej zrážkovej činnosti dochádza k zaplavovaniu územia, alebo
 - e) stav, pri ktorom z dôvodu poruchy alebo havárie vodnej stavby hrozí vyliatie vody z koryta vodného toku, alebo sa voda z koryta vodného toku vylieva.
2. Nebezpečenstvo povodne je situácia charakterizovaná najmä
 - a) dlhotrvajúcimi výdatnými atmosférickými zrážkami a ich rýchlym odtokom do vodných tokov,
 - b) varovnou meteorologickou predpoveďou extrémnych zrážok,
 - c) zvýšeným odtokom z topiaceho sa snehu a nebezpečným odchodom ľadov,
 - d) rýchlym vzostupom hladiny vodného toku s predpokladom dosiahnutia stupňov povodňovej aktivity,
 - e) vznikom mimoriadnej udalosti na vodnej stavbe.
3. Povodňová situácia je stav, keď hrozí nebezpečenstvo vzniku povodne alebo povodeň už vznikla. Ide o stav charakterizovaný dosiahnutím jednotlivých stupňov povodňovej aktivity na vodných tokoch alebo na vodných stavbách. Za povodňovú situáciu sa považuje aj stav, pri ktorom je ohrozená alebo narušená stabilita a bezpečnosť vodnej stavby.
4. Vnútorné vody sú vody, ktoré sa vyskytujú na území chránenom vodnými stavbami, najmä vody, ktoré nemôžu odtekať prirodzeným spôsobom pri zvýšenom stave vody v recipiente, alebo vody z intenzívnej zrážkovej činnosti na území bez možnosti odtoku prostredníctvom vodného toku.

5. Záplová čiara je priesečnica hladiny vody s terénom pri povodni.
6. Zátopová čiara je priesečnica umelo vzdutej maximálnej vodnej hladiny s terénom.
7. Zátopové územie je územie ohraničené zátopovou čiarou.
8. Chránené územie je územie, ktoré ochraňuje vodná stavba pred účinkami povodní.
9. Vodozádržná plocha v povodí (ďalej len „mokrad“) je vymedzený priestor na zadržiavanie dažďovej vody zo spevnených plôch pre potreby transformácie povodňovej vlny.
10. Zasadávací pás je rigol po vrstevnici zachytávajúci dažďovú vodu, určený na potreby transformácie povodňovej vlny.
11. Svahová depresia s periodickým zaplavením je plocha v povodí na zachytenie prívalových dažďových vôd pre potreby transformácie povodňovej vlny.
12. Prehrádzka (drevená alebo kamenná) je objekt v údolnici, rigole i eróznej ryhe na zachytávanie sedimentov počas splachov dažďových vôd z jednotlivých častí povodí.
13. Odchod ľadov je proces, pri ktorom dochádza k pohybu a k odplaveniu rozpadajúcich sa alebo rozrušených ľadových kryh.
14. Ľadová zápcha je nahromadenie ľadovej kaše alebo ľadovej triešte v koryte vodného toku, ktoré spôsobuje zmenšenie prietoku profilu vodného toku.
15. Ľadová zátarasá je miestne nahromadenie ľadových kryh z ľadovej pokrývky v koryte vodného toku pri odchode ľadov.
16. Suchá nádrž (ďalej len „polder“) je vymedzený priestor určený na zaplavenie vodou pre potreby transformácie povodňovej vlny.

Článok II.

Opatrenia na ochranu pred povodňami

§ 2

Povodňový plán záchranných prác obce

1. Povodňové plány obsahujú podrobné určenia úloh a povinností povodňových orgánov, fyzických osôb a právnických osôb pri opatreniach na ochranu pred povodňami.
2. Povodňové plány sa delia na:
 - a) plány zabezpečovacích prác, ktoré vypracúvajú správcovia vodných tokov a správcovia (vlastníci, užívatelia) vodných stavieb.
 - b) Povodňové plány záchranných prác, ktoré vypracúvajú krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru a obce. Povodňové plány sú povinné vypracovať aj právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia, ktorých objekty môžu byť postihnuté povodňou.
3. Povodňový plán záchranných prác obce schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Povodňové plány sú dlhodobé, preto ich treba každoročne aktualizovať o tie skutočnosti, ktoré sú nové, pozmenené alebo vylúčené. Upravený povodňový plán musí prejsť opätovným schvaľovacím procesom.

4. Povodňový plán záchranných prác vypracúva obec v nadväznosti na povodňové plány zabezpečovacích prác správcu vodného toku (§5 ods. 4 zákona č. 666/2004 Z.z.) a obsahuje:
- a) plán zvolania obecnej povodňovej komisie, technický štáb povodňovej komisie obce,
 - b) zoznam obvodnej povodňovej komisie
 - c) štatút obecnej povodňovej komisie,
 - d) zabezpečenie hlásnej a varovnej služby,
 - e) vodné stavy na vodomerných staniciach alebo vodných nádržiach, podľa ktorých sa v obci vyhlasujú stupne povodňovej aktivity,
 - f) spojenie so správcom vodných tokov,
 - g) zoznam obytných domov,
 - h) zoznam budov občianskeho vybavenia,
 - i) zoznam hospodárskych budov a iných objektov, ktoré môžu byť postihnuté záplavami,
 - j) zoznam obyvateľov, ktorých bude potrebné evakuovať v prípade povodne,
 - k) počty domácich a hospodárskych zvierat, ktoré pred povodňou bude potrebné presunúť,
 - l) určenie postupnosti evakuácie, určenie trás evakuácie,
 - m) určenie miesta náhradného ubytovania,
 - n) určenie umiestnenia hospodárskych zvierat a materiálu,
 - o) menovitý zoznam pracovných síl určených na výkon záchranných prác,
 - p) zoznam členov obecných hasičských zborov
 - q) ďalších zložiek zapojených do opatrení na ochranu pred povodňami,
 - r) zoznam vybavenia obecného hasičského zboru,
 - s) zoznam dopravných prostriedkov a špeciálnych mechanizmov potrebných na výkon opatrení na ochranu pred povodňami,
 - t) zoznam dezinfekčných látok na vykonanie hygienicko-epidemiologických opatrení,
 - u) prehľad o skladoch jedov a škodlivín v dosahu záplavovej vody,
 - v) organizácia ochrany pred povodňami a právne predpisy,
 - w) situácia predpokladaných záchranných prác v obci vypracovaná na vrstevnicovej mape 1 : 10 000, prípadne 1 : 5 000,
 - x) povodňové plány záchranných prác právnickej a fyzickej podnikajúcej osoby,
 - y) povodňový denník povodňovej komisie obce.

§ 3

Plán zvolania obecnej povodňovej komisie a štatút komisie

1. Komisiu zvoláva starosta obce a v čase jeho neprítomnosti zástupca starostu. Môže tak vykonať cestou telekomunikačného spojenia alebo inou formou podľa daných možností a situácie. Plán zvolania je uvedený v prílohe č. 1.1.

§ 4

Zabezpečenie hlásnej a varovnej služby

1. Stupne povodňovej aktivity charakterizujú mieru nebezpečenstva povodne viazanú na stanovený vodný stav na rieke —
 - a) I. stupeň – stav bdlosti
 - b) II. stupeň - stav pohotovosti
 - c) III. stupeň - stav ohrozenia
2. Stav pohotovosti a stav ohrozenia vyhlasuje na návrh správcu vodného toku, alebo z vlastného podnetu starosta obce pre územie obce. Jednotlivé stupne povodňovej aktivity sú rozpracované v prílohe č. 2.2.
3. Hlásna a varovná povodňová služba varuje obyvateľstvo pred nebezpečenstvom možného vzniku povodne a túto službu zabezpečujú obce v rozsahu a spôsobom, ktorý pre varovanie obyvateľstva a vyznamenania osôb pri vzniku mimoriadnej udalosti ustanovuje osobitný predpis (§ 3 zákona č. 42/1994 Z.z.).
4. V rámci hlásnej a varovnej povodňovej služby poskytujú informácie:
 - a) správca vodného toku:
 - príslušnému krajskému úradu, obvodnému úradu, mestu a obci,
 - svojmu nadriadenému rezortnému orgánu (Ministerstvu pôdohospodárstva SR),
 - Slovenskému hydrometeorologickému ústavu,
 - b) miestna štátna správa a samospráva:
 - povodňovému orgánu vyššieho stupňa (obec-obvodný úrad, obvodný úrad-krajský úrad, krajský úrad-ministerstvo),
 - správcovi vodného toku,
 - právnickým osobám, aby bolo možné vykonať potrebné opatrenia súvisiace s ochranou pred povodňou,
 - ďalším orgánom a právnickým osobám za účelom zabezpečenie nepretržitej činnosti, ktorú zabezpečujú a v prípade povodne je táto činnosť nevyhnutná.

§ 5

Hliadková služba

1. Hliadková služba sleduje vývoj povodňovej situácie a zisťuje údaje potrebné na výkon hlásnej a varovnej povodňovej služby a na riadenie a koordináciu opatrení na ochranu pred povodňami.
2. Hliadkovú službu zriaďujú v čase nebezpečenstva povodne a počas povodne správcovia vodných tokov, správcovia (vlastníci, užívatelia) vodohospodárskych diel a iných objektov na vodných tokoch a pri nich v dosahu ohrozenia, obce a mestá podľa povodňových plánov.
3. Hliadkovú službu vykonávajú vždy dvaja členovia, ktorí dohliadajú na im vyznačené povodňové úseky. Úlohou hliadok je sledovať výšku vodnej hladiny, stav ochrannej hrádze,

zisťovať priesaky, vyvieranie vody a iné negatívne javy a hlásiť zistenú situáciu tomu orgánu, ktorý ich poveril vykonávaním hliadkovej služby. Pri výkone služby člen hliadky nosí pásku na rukáve s označením „Povodňová služba“, čo mu dáva právomoc verejného činiteľa.

Článok III.

Úlohy obce, fyzických osôb a právnických osôb pri ochrane pred povodňami

§ 6

Úlohy obce pri ochrane pred povodňami

1. Obec vo svojom územnom obvode vykonáva prenesený výkon štátnej správy na úseku ochrany pred povodňami:
 - a) spracúva a zostavuje povodňový plán záchranných prác obce a predkladá ho na schválenie okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru,
 - b) zabezpečuje v rámci svojich možností pracovné sily a vecné prostriedky na ochranu pred povodňami a vyhotovuje ich súpis; zabezpečuje riadne uskladnenie a udržiavanie vecných prostriedkov,
 - c) zabezpečuje v rámci svojich možností vybavenie obecného hasičského zboru potrebnými prostriedkami a výstrojom na výkon povodňových záchranných prác,
 - d) dohliada, aby vlastníci správcovia a užívatelia vodných stavieb a iných objektov na území obce, ktoré môžu byť ohrozené povodňou, vykonali opatrenia na ochranu pred povodňami podľa povodňových plánov,
 - e) organizuje a zabezpečuje na podnet správcu vodného toku hlásnu a varovnú povodňovú službu, varuje občanov v obci pred nebezpečenstvom povodne, najmä miestnym rozhlasom alebo inými zvukovými signálmi, upozorňuje naň susedné nižšie ležiace obce a nebezpečenstvo povodne bezodkladne ohlásí obvodnému úradu a správcom vodných tokov,
 - f) vykonáva hliadkovú službu na svojom území, ak ju nie je schopná samostatne vykonávať, spolupracuje so správcom vodného toku a Hasičským a záchranným zborom pri jej organizácii,
 - g) vyhlasuje a odvoláva stav pohotovosti a stav ohrozenia na území obce,
 - h) vyžaduje pomoc Hasičského a záchranného zboru a ďalších záchranných zložiek,
 - i) organizuje a riadi v súčinnosti s obvodným úradom životného prostredia a Hasičským a záchranným zborom vykonávanie povodňových záchranných prác v čase nebezpečenstva povodne a počas povodne v územnom obvode obce,
 - j) ukladá povinnosť právnickej osobe, fyzickej osobe - podnikateľovi alebo fyzickej osobe poskytnúť vecné plnenie podľa § 38 ods. 1 písm. a) a b) zákona na zvládnutie úloh pri ochrane pred povodňami,
 - k) zabezpečuje v súčinnosti s obvodným úradom životného prostredia a Hasičským a záchranným zborom evakuáciu obyvateľstva postihnutého povodňou a zabezpečuje

dočasné ubytovanie a stravovanie evakuovaného obyvateľstva, ochranu majetku, návrat evakuovaného obyvateľstva, ako aj nevyhnutnú hygienickú a zdravotnú starostlivosť,

- l) zabezpečuje v súčinnosti s obvodným úradom životného prostredia a Hasičským a záchranným zborom ubytovanie a stravovanie osôb, ktoré sa zúčastňujú povodňových zabezpečovacích prác a povodňových záchranných prác,
- m) poskytuje v rámci svojich možností pomoc správcovi vodných tokov, vlastníkom, správcovi alebo užívateľom vodných stavieb a iných objektov na vodných tokoch, ak je ich bezpečnosť ohrozená povodňou a ak o to požiadajú z dôvodu nedostatku vlastných síl a prostriedkov,
- n) poskytuje v rámci svojich možností pomoc susedným obciam pri výkone povodňových záchranných prác v čase nebezpečenstva povodne a počas povodne, ak im na tieto práce nestačia vlastné sily a prostriedky,
- o) poskytuje v rámci svojich možností pomoc správcovi vodného toku pri výkone preventívnych technických opatrení zameraných na zlepšenie odtokových pomerov v obci, najmä pri odstraňovaní prekážok na vodných tokoch a v ich blízkosti a pri uvoľňovaní zápch a zátarás na vodných tokoch,
- p) zúčastňuje sa povodňových prehliadok na vodných tokoch pretekajúcich cez územie obce,
- q) informuje bezodkladne obvodnú povodňovú komisiu o vzniku povodňovej situácie,
- r) zriaďuje na plnenie úloh na úseku ochrany pred povodňami povodňovú komisiu obce,
- s) prejednáva priestupky na úseku ochrany pred povodňami uvedené v § 43 ods. 1 zákona,
- t) vyhodnocuje následky spôsobené povodňami, opatrenia vykonané na ochranu pred povodňami, náklady vynaložené na výkon záchranných prác a predkladá súhrnnú správu o následkoch povodní, spôsobených škodách a o nákladoch na výkon záchranných prác obvodnému úradu životného prostredia.

§ 7

Úlohy fyzických osôb a právnických osôb pri ochrane pred povodňami

1. Na zabezpečenie ochrany pred povodňami sú právnické osoby, fyzické osoby – podnikatelia a fyzické osoby povinné riadiť sa príkazmi orgánov štátnej správy ochrany pred povodňami, najmä
 - a) umožniť vstup orgánom štátnej správy ochrany pred povodňami alebo nimi povereným osobám na nehnuteľnosti, ku ktorým majú vlastnícke právo, právo správy, sú ich oprávnenými držiteľmi alebo k nim majú iné užívacie právo,
 - b) poskytnúť osobnú pomoc a vecné prostriedky na ochranu života, zdravia a majetku pred povodňami,
 - c) konať tak, aby svojou činnosťou nepoškodzovali vodné toky, vodné stavby a inak nezhoršovali odtokové pomery.

§ 8

Náklady spojené s ochranou pred povodňami

1. Náklady na opatrenia podľa odseku 1 písm. a) zákona uhrádzajú orgány štátnej správy ochrany pred povodňami, právnické osoby, fyzické osoby – podnikatelia a správcovia vodných tokov.
2. Náklady, ktoré vznikli pri vykonávaní povodňových zabezpečovacích prác počas stavu pohotovosti a stavu ohrozenia a pri vykonávaní povodňových záchranných prác počas stavu ohrozenia, okrem nákladov podľa odseku 5 zákona, sa uhrádzajú z na to vytvorenej rezervy štátneho rozpočtu.
3. Opatrenia na ochranu majetku nachádzajúceho sa v inundačnom území, ktorý majú právnické osoby, fyzické osoby - podnikatelia a fyzické osoby vo svojom vlastníctve, správe alebo v užívaní, vykonávajú na vlastné náklady s výnimkou správcu vodohospodársky významných vodných tokov a správcov drobných vodných tokov.
4. Náklady vynaložené na zabezpečovacie práce vyhodnocuje ministerstvo. Náklady vynaložené na výkon záchranných prác vyhodnocuje ministerstvo vnútra.

Článok IV.

Povodňové orgány obce

§ 9

Povodňová komisia obce

1. Obec zriaďuje na plnenie úloh pri ochrane pred povodňami „Povodňovú komisiu obce“ (ďalej len PKO).
2. Povodňová komisia obce v čase nebezpečenstva povodne a počas povodne
 - a) riadi, koordinuje a kontroluje ochranu pred povodňami na území obce,
 - b) vydáva príkazy na vykonanie opatrení potrebných na zabezpečenie ochrany pred povodňami,
 - c) spracúva správy o povodňovej situácii na území obce a predkladá ich obvodnému úradu,
 - d) vedie v povodňovom denníku chronologické záznamy o svojej činnosti; v časovom slede zaznamenáva priebeh a následky povodne, vykonávané opatrenia, vydávané príkazy, požiadavky o poskytnutie pomoci a spôsoby ich riešenia.
3. Povodňová komisia obce je podriadená obvodnej povodňovej komisii.
4. Predsedom povodňovej komisie obce je starosta obce, ktorý vymenúva jej členov zodpovedajúcich za výkon záchranných prác v obci. Podpredsedom je zástupca starostu obce, tajomníkom zamestnanec obecného úradu, vedúcim technického štábu je veliteľ dobrovoľného hasičského zboru a členmi sú občania a menovaní zástupcovia právnických osôb so sídlom na území obce.
5. Predseda povodňovej komisie obce schvaľuje štatút povodňovej komisie obce, ktorý vymedzuje úlohy členov povodňovej komisie obce. Štatút povodňovej komisie je rozpracovaný v prílohe č.1.3.

§ 10

Dobrovoľný hasičský zbor obce

1. Dobrovoľný hasičský zbor obce plní pri ochrane pred povodňami nasledovné úlohy:
 - a) vykonáva zásahy pri záchranných prácach,
 - b) plní úlohy, ktoré nariadila PKO a technický štáb PKO,
 - c) spolupracuje pri zložitých a rozsiahlych povodňových situáciách s ďalšími hasičskými jednotkami a zložkami, ktoré sa zúčastňujú záchranných prác,
 - d) vykonáva záchranné práce s vecnými prostriedkami a hasičskou technikou, ktorú má vo vybavení,
 - e) zabezpečuje ošetrovanie a údržbu vecných prostriedkov, ktoré má v užívaní,
 - f) zúčastňuje sa školení a cvičení, ktorých zameraním je výkon povodňových záchranných prác.
2. Zloženie obecného dobrovoľného hasičského zboru a prehľad jeho materiálneho technického vybavenia tvorí prílohy č. 4.2 a 4.4.

Článok V.

Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 11

Spoločné a záverečné ustanovenia

1. Tento „Povodňový plán záchranných prác obce“ nemení rozsah a účinnosť zákona o ochrane pred povodňami, ako aj ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na úseku ochrany pred povodňami.
2. Orgány obce, fyzické osoby a právnické osoby, ktoré majú sídlo (trvalé alebo prechodné bydlisko) na území obce úzko spolupracujú s orgánmi štátnej správy a orgánmi obce pri plnení úloh na úseku ochrany pred požiarmi vyplývajúcich z platnej právnej úpravy a tohto všeobecne záväzného nariadenia obce.
3. V prípade, že fyzické osoby a právnické osoby nebudú dodržiavať ustanovenia tohto všeobecne záväzného nariadenia, obec vyvodí voči jeho porušovateľom sankcie v súlade s platnou právnou úpravou.
4. Zmeny a doplnky tohto všeobecne záväzného nariadenia schvaľuje obecné zastupiteľstvo.
5. Na tomto všeobecne záväznom nariadení sa uznieslo obecné zastupiteľstvo svojim uznesením č. XXXX/05/4-OZ zo dňa 15.12.2005.

Kornélia Kolláthová
starostka obce

Vyvesené dňa: 16.12.2005

Zvesené dňa: 03.01.2006